

EREMBODEGEM - NINOVESTEENWEG

2017J151 & 2017J152

Archeologienota

Programma van Maatregelen

Joris SERGANT

Pieter LALOO

Project:

Erembodegem - Ninovesteenweg

Opdrachtgever:

Inextra bvba
Ninovesteenweg 116
9320 Erembodegem
BTW nr.: BE 0633.611.621

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Joris SERGANT en PIETER LALOO

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUD

Inleiding.....	3
PROGRAMMA VAN MAATREGELN	3
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen....	3
1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek.....	3
1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site	3
1.3 Impact- en maatregelbepaling.....	3
1.4 Waardering archeologische site	7
1.5 Concretisering maatregelen	9
Figurenlijst.....	10

Inleiding

Inextra bvba plant de bouw van twee woonblokken ter hoogte van de Ninovesteenweg en Churchillweg te Erembodegem (Groot-Aalst, provincie Oost-Vlaanderen). De oppervlaktecriteria voor een stedenbouwkundige vergunning zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet, artikel 5.4.5, worden overschreden. Hierdoor dient een archeologienota te worden opgemaakt om aan de stedenbouwkundige vergunning toe te voegen. GATE bvba werd aangesteld om deze archeologienota op te maken middels een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek.

Onderhavige tekst behelst het Programma van Maatregelen, waarin op basis van het verslag van resultaten wordt geargumenteed om geen verder archeologisch vooronderzoek uit te voeren.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek

Tot op heden werd een bureauonderzoek uitgevoerd aangevuld met een landschappelijk booronderzoek. De verzamelde data laten *stricto sensu* nog niet toe om de aanwezigheid van een archeologische site uit te sluiten. Echter, op basis van de verzamelde resultaten wordt geargumenteed dat het projectgebied voldoende is onderzocht om gefundeerde uitspraken toe te laten over de noodzaak van eventueel verder archeologisch (voor)onderzoek.

1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site

Resultaten uit het reeds gevoerde onderzoek zijn vooralsnog ontdaan van indicaties voor de aan- of afwezigheid van een archeologische site.

1.3 Impact- en maatregelbepaling

Het project omvat de bouw van twee nieuwbouwblokken, carboxen en wegenis. De bodemingrepen die hiermee gepaard gaan zijn (zie fig. 1 en 2):

A. Afbraak

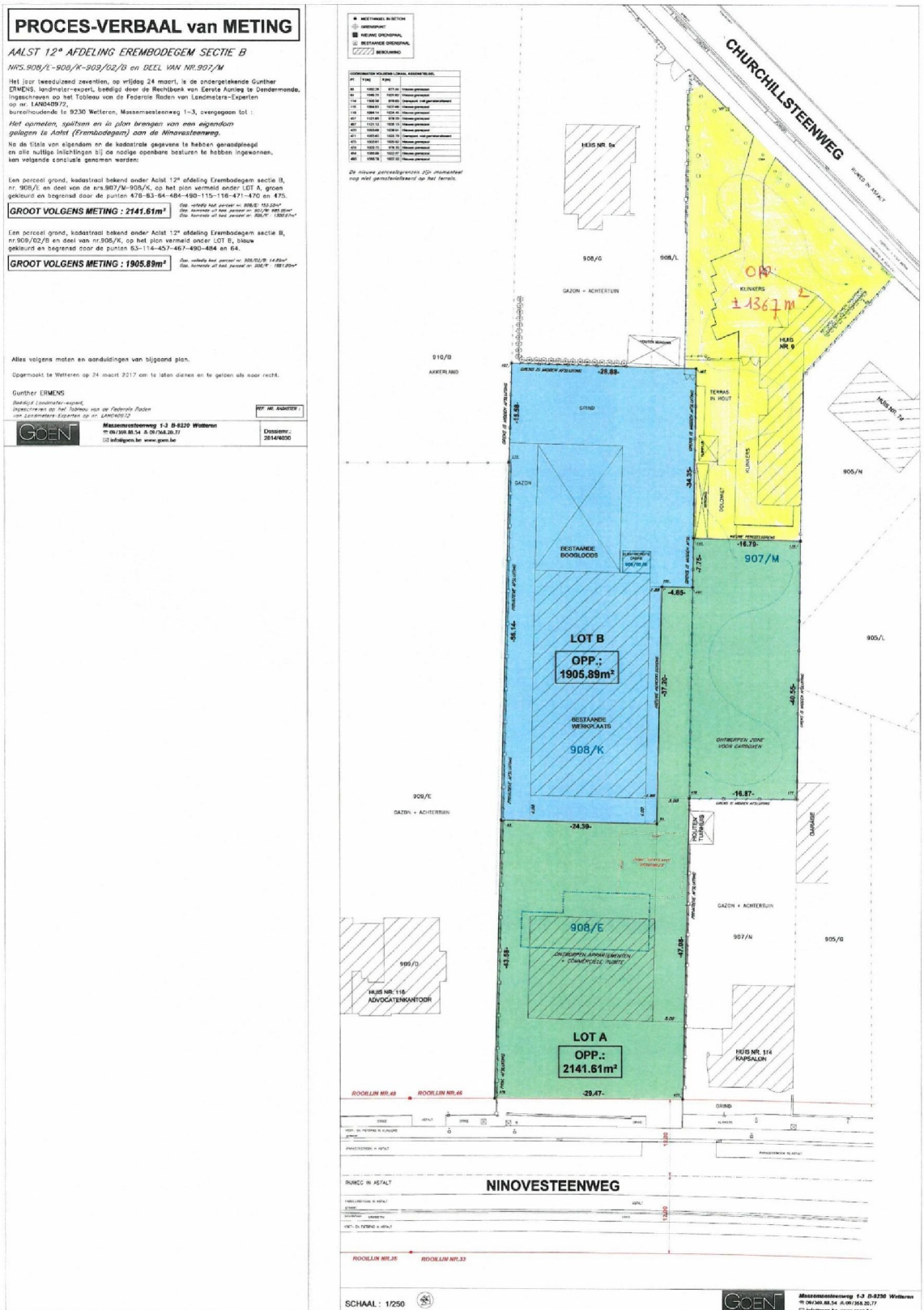
- De bestaande bebouwing (i.e. een loods en werkplaats centraal en een onderkelderde woning aan de Churchillsteenweg) wordt uitgebroken/verwijderd. De werkplaats betreft een hangar opgetrokken bovenop een betonplaat (ca. 20cm dik

bovenop een laag stabilisé en puin van ca. 30cm); vermoedelijk is de loods opgetrokken bovenop een gelijkaardige betonplaat.

De bestaande verharding zal eveneens verwijderd worden. De huidige verharding bestaat ten noorden van de werkplaats uit een betonlaag (ca. 15cm dik) bovenop een steengruiskoffer (ca. 30cm dik). Ook de klinkerverharding aan de woning kent een koffer van een gelijkaardige dikte, zij het in stabilisé. De steenslagverharding aan de loods is ca. 30cm dik met daaronder een 5cm dikke stabilisélaag.

B. Nieuwbouw

- Onder de middelste nieuwbouwblok komt een ondergrondse parkeergarage met afrit. Om deze kelder met afrit te realiseren wordt de grond afgegraven tot een diepte van 300 cm onder het maaiveld. Rond de omtrek van de kelder en afrit wordt een zone van 2 m uitgegraven, om de bekistingswerken van de kelderwanden te kunnen realiseren. Deze zone rond de kelder en afrit wordt nadien terug aangevuld.
- De nieuwbouwblok aan de Churchillsteenweg zal op een algemene funderingsplaat komen te staan. Voor de aanleg van deze fundering zal het vlak 50 cm diep worden uitgegraven: de plaat zelf is 30 cm dik en de onderzijde daarvan zal ongeveer 40 cm onder het bestaande maaiveldpeil komen te liggen. Onder deze funderingsplaat wordt nog een extra 10 cm afgegraven voor het voorzien van zuiverheidslaag in beton, teneinde een vlakke stabiele werkvloer te hebben voor de goede uitvoering van funderingsplaat.
- De wegenis zal worden opgebouwd in asfalt en de voetpaden in klinkers. Om deze aan te leggen zal er een fundering uitgegraven worden tot ca. 40 cm onder het maaiveldpeil. De fundering zelf bestaat uit 20 cm fijn verdicht steengruis (bovenop geotextiel) waar op 15 cm gestabiliseerd verdicht zand en daarop dan $\pm$ 15 cm asfalt/klinkers.
De grasdalzone kent een analoge fundering.
- Voor de fundering van de carboxen wordt de teelaarde met 20 cm afgegraven. Aan de twee kopse kanten van de carboxen worden twee sleuven 60 cm diep uitgegraven waarin telkens een doorlopende funderingsbalk wordt gegoten van 50 cm breed op 80 cm hoog. Deze funderingsbalk komt zo op 80 cm diepte van het maaiveld te zitten.

Figuur 1 Bestaande toestand van de onderzoekszone

Figuur 2 Ontwerpplan van de nieuwbouwblokken, carboxen en wegenis.

Uit de data verkregen uit de landschappelijke boringen (zie fig. 3) blijkt:

- dat het uitgraven van de funderingen van de carboxen (i.e. 80cm t.o.v. het maaiveld) geen impact zullen hebben op ongestoorde bodem gezien ter hoogte van de carboxen een ophogings-/verstoord pakket aanwezig is van ca. 95cm dikte.
- ook de wegenissen zullen geen impact hebben gezien deze 40cm diep zullen worden uitgegraven en er over het hele onderzoeksterrein een ophogings-/verstoord pakket aanwezig is van minimaal 70cm dikte.
- het uitgraven van de funderingen (i.e. 50cm diep t.o.v. het maaiveld) van de nieuwbouwblok van 5 woonunits aan de Churchillsteenweg zal evenmin ongestoorde bodem raken gezien de boringen B4 en B5 aantoonen dat daar een ophogings-/verstoord pakket aanwezig is van respectievelijk 72 en 79cm.
- de enige verstoring die ongestoorde bodem zal vernielen bevindt zich ter hoogte van de grote centrale nieuwbouwblok van 14 units (ca. 932m²) waar een kelder tot 3m onder het maaiveld. Wel dient opgemerkt dat ca. 70m² in het zuidoosten van deze zone reeds tot een diepte van 5m werd uitgegraven naar aanleiding van een saneringsoperatie. Ook langs de noordwestelijke lange zijde van de woonblok kunnen verstoringen aanwezig zijn, in de vorm van ingegraven leidingen (o.m. hoogspanningsleidingen).

1.4 Waardering archeologische site

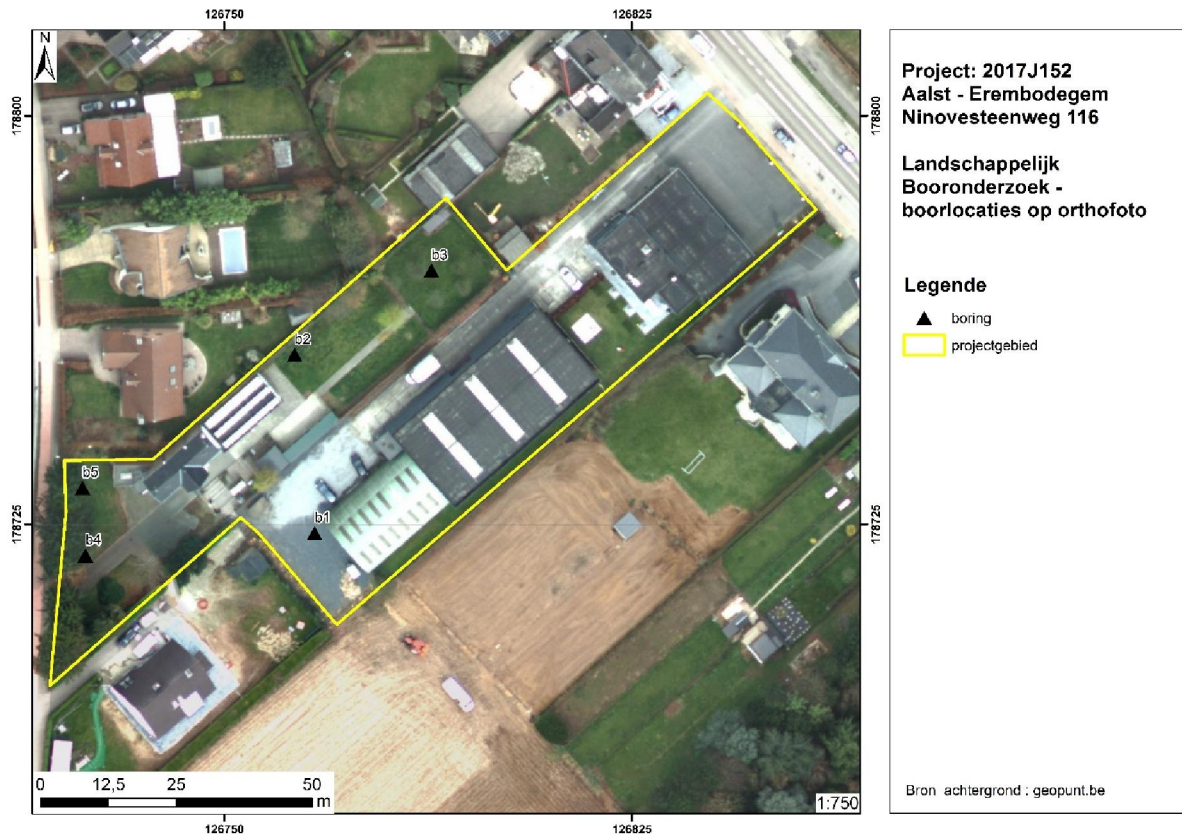
Algemeen bezit het plangebied omzeggens geen archeologisch potentieel meer ter hoogte van het af te breken gebouw aan de Churchillsteenweg (ca. 20m²) en het uiterst noordoostelijke deel van de grote centrale bouwblok (ca. 70m²) dat werd gesaneerd tot een diepte van 5m onder het maaiveld.

Zoals hierboven aangegeven (cf. 1.3) zal enkel ter hoogte van de grote centrale nieuwbouwblok (met kelder) (ca. 860m²) potentieel aanwezige archeologische sites kunnen geraakt worden.

Wat het potentieel tot archeologische kennisvermeerdering betreft, dient onderscheid gemaakt te worden tussen twee niveaus. Enerzijds met betrekking tot steentijdartefactenvindplaatsen van jagers-verzamelaar (finaal-paleolithicum/mesolithicum) en anderzijds met betrekking tot sporenvindplaatsen.

Met betrekking tot steentijdartefactenvindplaatsen zijn er geen indicaties voor de aanwezigheid van goed bewaarde bodems. Het betreft aangetaste leemgronden zonder/met minimale indicatie van (restanten van) profielontwikkeling. Vermoedelijk werden deze gronden afgegraven en vervolgens opgehoogd en is min. 70cm van het originele bodemprofiel verdwenen. Dit is nefast voor potentieel aanwezige vondstspredingen en bijgevolg dient de verwachting als zeer laag te worden ingeschat.

Met betrekking tot sporevindplaatsen is er een laag potentieel tot het treffen van vindplaatsen. Op zich bezitten droge leemgronden wel degelijk archeologisch potentieel. Echter, uit het gevoerde landschappelijke booronderzoek bleek dat vermoedelijk minimaal 70cm van het originele bodemprofiel verdwenen (en naderhand terug opgehoogd) is waardoor enkel diep uitgegraven structuren (i.e. de onderzijde van diepe grachten, waterputten,...) kunnen bewaard zijn. Het potentieel tot kenniswinst voor deze zone is dan ook als laag te bestempelen.

Figuur 3 Overzicht van de huidige situatie met de geplaatste boringen

1.5 Concretisering maatregelen

GATE adviseert om geen verdere maatregelen te treffen in het gehele projectgebied. Vooreerst bezit een beperkt deel van het onderzoeksgebied totaal geen archeologisch potentieel meer: het betreft een bestaande onderkelderde woning en een gesaneerde zone tussen de geplande nieuwbouwblok van 14 units en de bestaande woning (Ninovesteenweg 116) in. Verder bleek uit de boorcampagne dat er bij de aanleg van de wegenis, bij het optrekken van de carboxen en bij het uitgraven van de funderingen van de nieuwbouwblok aan de Churchillsteenweg geen impact zal zijn op ongestoorde ondergrond. Dit is te wijten aan een ophogings-/verstoringspakket van minimaal 70cm dik dat over het gehele terrein aanwezig is.

Enkel ter hoogte van de centrale nieuwbouwblok van 14 units zal, door de aanleg van een kelder, ongestoorde bodem worden aangetast. De landschappelijke boringen wezen echter uit dat naar alle waarschijnlijkheid min. 70cm van het originele bodemprofiel verdwenen is. Dit betekent dat enkel de onderkant van diep uitgegraven archeologische structuren nog kan aangetroffen worden en dat het archeologische potentieel hierdoor sterk gereduceerd is. Kosten – baten lijkt het ons dan ook niet aangewezen om hier verder archeologisch onderzoek uit te voeren.

Figurenlijst

Figuur 1: Bestaande toestand van de onderzoekszone.....	5
Figuur 2: Ontwerpplan van de nieuwbouwblokken, carboxen en wegenis.....	6
Figuur 3: Overzicht van de huidige situatie met de geplaatste boringen.....	8